

**Powiatowy
Urząd Pracy
w Gorlicach**

INFORMACJE O STOWARZYSZENIACH ZAWODOWYCH I FORMACH ICH DZIAŁANIA

Gorlice, 2026 rok

STOWARZYSZENIA

Stowarzyszenie to dobrowolne, samorządne, trwałe zrzeszenie o celach niezarobkowych powoływana przez grupę osób mających wspólne cele lub zainteresowania, które samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności, opierając ją na pracy społecznej członków.

Podstawowym aktem prawnym regulującym problematykę stowarzyszeń, ich zakładania i funkcjonowania jest ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o Stowarzyszeniach tj. (Dz.U. z 2020r. poz. 2261).

CELEM STOWARZYSZENIA MOŻE BYĆ

ochrona środowiska poprzez promowanie postaw proekologicznych oraz rozwiązań przyjaznych środowisku,

promocja i rozwój turystyki,

działanie dotyczące dobroczynności, promocja i organizacja wolontariatu,

wspieranie inicjatyw społecznych,

ochrony zdrowia i pomocy społecznej,

działanie dotyczące promocji walorów przyrodniczych,

rehabilitacja zawodowa i społeczna,

działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,

wsparcie działań na rzecz rozwoju demokracji lokalnej i tożsamości regionalnej,

wyrównywanie szans pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi,

ochrona praw kobiet, mniejszości narodowych i niepełnosprawnych, podejmowanie działań na rzecz wyrównywania ich szans,

budowa społeczeństwa informacyjnego,

działalność wspomagająca technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe,

upowszechnianie i ochrona wolności, praw człowieka, swobody obywatelskiej, a także działania wspomagające rozwój demokracji, poszanowania kultu religijnego.

Specjalnymi odmianami stowarzyszeń, oddzielnie uregulowanymi w przepisach prawa i mającymi specjalne cele, są:

Rodzaje stowarzyszeń

Stowarzyszenie rejestrowe jest bardziej rozbudowaną formą organizacji. Do jego założenia potrzeba co najmniej 7 osób posiadających pełną zdolność do czynności prawnych. Wymaga sporządzenia statutu oraz rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS), co wiąże się z większą liczbą formalności. W zamian jednak uzyskuje osobowość prawną, dzięki czemu działa jako odrębny podmiot – może we własnym imieniu zawierać umowy, posiadać majątek oraz ponosić odpowiedzialność. Członkowie nie odpowiadają swoim prywatnym majątkiem za zobowiązania stowarzyszenia. Ta forma daje szerokie możliwości działania, takie jak prowadzenie działalności gospodarczej, tworzenie oddziałów terenowych czy korzystanie z różnych źródeł finansowania (np. dotacji, grantów, darowizn).

Stowarzyszenie zwykłe to uproszczona forma działalności społecznej. Do jego założenia wystarczą 3 osoby fizyczne. Nie wymaga rejestracji w KRS – wpisywane jest do ewidencji prowadzonej przez starostę. Działa na podstawie regulaminu, a nie statutu, co oznacza mniej formalności i prostszą strukturę. Nie posiada osobowości prawnej, lecz tzw. ułomną zdolność prawną, co ogranicza jego możliwości działania. Nie może prowadzić działalności gospodarczej, tworzyć oddziałów ani zrzeszać osób prawnych. Choć może korzystać z niektórych źródeł finansowania (np. składek, darowizn czy dotacji), jego zakres działania jest węższy. Istotną różnicą jest także odpowiedzialność – członkowie stowarzyszenia zwykłego odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem za jego zobowiązania, jeśli majątek stowarzyszenia okaże się niewystarczający.

Kryterium	Stowarzyszenie rejestrowe	Stowarzyszenie zwykłe
Liczba założycieli	Minimum 7 osób	Minimum 3 osoby
Rejestracja	Krajowy Rejestr Sądowy (KRS)	Ewidencja u starosty
Osobowość prawna	Tak	Nie (ułomna zdolność prawna)
Dokument założycielski	Statut	Regulamin
Stopień formalności	Wysoki	Niski
Możliwość działalności gospodarczej	Tak	Nie
Możliwość tworzenia oddziałów	Tak	Nie
Członkowie	Osoby fizyczne i prawne	Tylko osoby fizyczne

Kryterium	Stowarzyszenie rejestrowe	Stowarzyszenie zwykłe
Źródła finansowania	Szerokie (dotacje, granty, darowizny, działalność)	Ograniczone (składki, darowizny, dotacje)
Odpowiedzialność za zobowiązania	Odpowiada stowarzyszenie	Członkowie odpowiadają całym majątkiem
Koszty rejestracji	Odpłatna (KRS)	Bezpłatna
Możliwości działania	Duże	Ograniczone

Stowarzyszenia zawodowe zajmują się najczęściej

Dbaniem o wspólne interesy w obrębie danego zawodu lub branży poprzez organizowanie i wspieranie współpracy między członkami.

Propagowaniem wiedzy z danej dziedziny, m.in. poprzez inicjowanie i wspieranie działalności naukowej, technicznej oraz badawczej.

Inicjowaniem, prowadzeniem i wspieraniem działań na rzecz danej branży, a także inicjatyw społecznych i kulturalnych.

Wspieraniem doskonalenia zawodowego poprzez organizowanie kursów, szkoleń i seminariów.

Współpracą z krajowymi i zagranicznymi organizacjami, instytucjami państwowymi i samorządowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Prowadzeniem działalności informacyjnej i wydawniczej, a także opracowywaniem opinii i ekspertyz.

Starostwo Powiatowe w Gorlicach prowadzi:

- rejestr stowarzyszeń, podlegających rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym, mających siedzibę na terenie Powiatu Gorlickiego.
- ewidencję stowarzyszeń zwykłych. Stowarzyszenie zwykłe jest uproszczoną formą stowarzyszenia, nie posiadającą osobowości prawnej.

Nadzór nad stowarzyszeniami

<https://bip.malopolska.pl/spgorlice,a,1842220,nadzor-nad-stowarzyszeniami.html>

Starosta Gorlicki sprawuje nadzór nad działalnością stowarzyszeń wyłącznie w zakresie zgodności ich działania z przepisami prawa i postanowieniami statutu. Ma prawo w wyznaczonym terminie żądać:

- dostarczenia przez zarząd stowarzyszenia odpisów uchwał walnego zebrania członków (zebrania delegatów);
- niezbędnych wyjaśnień od władz stowarzyszenia.

Wykaz stowarzyszeń Powiat Gorlicki

<https://bip.malopolska.pl/spgorlice,a,2818955,ewidencja-stowarzyszen-zwyklych-2025-r.html>

PRZYDATNE LINKI:

<https://cpsdialog.gov.pl/>

<https://fzz.org.pl/>

<https://pracodawcyrp.pl/>

<https://www.ngo.pl/>

<https://www.opzz.org.pl/>

<https://www.solidarnosc.org.pl/>

<https://wyszukiwarka-krs.ms.gov.pl/>

<https://zrp.pl/>

<https://www.kadra.org.pl/>

<https://lewiatan.org/>

<https://krakow.stat.gov.pl/>